

Slavica Juhas

**ZGODNO
NEZGODNA**

(zbirka poezije i proezije)

Slavica Juhas

ZGODNO NEZGODNA

(zbirka poezije i proezije)

2022.godine

ZGODNO NEZGODNA

Autorica: Slavica Juhas

Recenzija:

Zlata Knez

Uredio:

Nenad Grbac

© Copyright Slavica Juhas. Sva prava pridržana.

Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kom obliku ili na bilo koji način uklopiti u drugi rad, prenijeti u bilo koju formu: bez pismenog odobrenja autora, uvažavajući sva autorska prava.

*Mogu potrčati pjeskovitom plažom
ili nožnim palcem prebirati
po morskoj pjeni.
Mogu naučiti jezik galebova
i na sav glas smijati se*

Slavica Juhas

Pripremila: Zlata Knez
Uredio i obradio: Nenad Grbac

STAZA PORAZA

DUŠA NOSI BROJ OSAM

*U drhtaju budne nutrine osjećam
da u moj muk zuriš i pitaš se tko sam.
Ti, baš ti, u čiju dušu stihom svraćam,
ne možeš shvatiti da ja sam broj osam.*

*Neka ne zabrinjava te što taj broj znači,
ne opiri se privlačnosti omamljujućoj,
premda preda mnogom jure spori trkači,
jatebe dostići ćuu utrci odlučujućoj.*

*Ja sam broj osam... snaga, obilje i sklad.
U srce mi je žig osmice utisnut,
da u noćne ptice sletim na prepad
i tankočutne namamim pod svoj skut.*

*Ti! Da, baš ti, kojemu u tihome stanu
držće utroba, a misli mahnitaju,
u mojoj pjesmi nađi osmicu povaljanu,
da srodne duše spojimo u beskraj.*

*Čitaj, samo čitaj, i kada pjesmicom
uzburkam ti razvodnjene osjećaje.
Osjećaš li me? Ja šurujem s besanicom,
ja iz stiha osluškujem tvoje uzdisaje.*

JESENJI AKVAREL

*Listopadu prkose čuperci trave,
mandevila otresa uvele cvjetiče
i sivi oblaci plove iznad glave,
a pod njima laste rihtaju repiče.*

*Iz ponekog krovića pučka tanki dim,
iza okna zavjese su razmaknute.
U podrumu djed, s unukom golobradim,
vadi kuke na koje vješat će pršute.*

*Med rebarca istarskog suhozida
uvukao se miris mošta i vina,
a djed već posude s komode skida
i u njih istresa vreće zrelih maslina.*

*Vino je u bačvama, ulja pretočena,
slani pršut na morskome zraku se njiše.
Drva su nacijepana i posložena,
spremna čekaju kasne jesenje kiše.*

*Djed zavrće rub brka, a ispod njega
smješka se žučkastom lišću na stablima.
Nakon žurbe, stresa i posla pasjega
ne brine ga što skoro sniježit će zima.*

DUENDE

*Sjedim za malim stolom ispod prozora,
kroz komarnik bura ledi mi obraze.
Ludim jer mašta osta bez kursora,
a kroz glavu samo tišine prolaze.*

*Praznoća zaklanja stanje plodonosno
i sakriva stih, koji me uzbuđuje.
Umjesto da prespavam vrijeme posno,
noć me rastućom nelagodom razbuđuje.*

*Iscijedila sam sva važna sjećanja,
zakorila krv na dubokim ranama
i stigla pred ziđe poetskog neimanja,
gdje nadahnuće kunja med ciglama.*

*Kako da izađem iz slijepe ulice
i čuvstvima pokažem put u ekstazu,
kada pisaljka neće ni časomice
krasopis kapnuti na tabulu rasu?*

*Porazno je mir žrtvovati nespavanju,
a čuti tek kako ledna bura brije
i tuče o pulsirajuću mi lubanju,
ispod koje vrve nedostižne vizije.*

ŽRTVA PROŠLOSTI

*Um počisti u kasnonoćnim satima,
sjećanja samelji u hrpicu praha.
Žrtva prošlosti spas traži u snovima,
a ti stvaranjem pritisni gušu kraha.*

*Proživljene strahote neće ishlapiti
kao da u stvarnosti nisu postojale,
ali zadnjim hropcem mogla bi zavapiti
ako su se u današnjicu prišuljale.*

*Kada misli ne očistiš od kukolja,
od ubojito napasnih uspomena,
u kojima traju godine glavobolja*

*i dani kada od zlih bila si mučena,
tada sjećanja drže okidač pištolja.
Pazi da od prošlosti ne budeš ubijena.*

LEPTIR STIHA

*Apatija plazi zagušljivim stanom
stremeći k mislima u ornatu,
ali tek šturost igra se dlanom
dok tjeskoba kaplje po laminatu.*

*Zubata zima udara u kutak
u kojemu leptir stiha umire.
Stan je ledara, vječnost je trenutak
jer noćas pjesma ne miri nemire.*

*Ne pomaže krema od mažurana,
ni kapljice krvi koje nariču,
tek mećava udara sa svih strana*

*po krilima koja se ne pomiču.
Mrzlo je, a pjesma je neispisana,
jer smrznuta krila ne pričaju priču.*

PUTNIK

Vidiš li tmicu u zrnju pijeska
kojega pustinjska oluja bacaka?
Znaj da uterus u memoriji ljeska,
i prvi plač, i kufer pun krivih koraka.

Taj putnik pluta na valu krajolika
i kada žega život iz pustinje trusi.
Bezvoljno valja se sred pješčanika,
leprša kada prelijeću ga mammatusi.

Možda (kao i ja) sanja život blaži
u bisernoj školjci, u bistrini vode.
Ili da izležava se na plaži,

daleko od sanjarske nepogode.
Da samo ugodna čuvstva mu draži,
sve dok pod granitnu stijenu ne ode.

BURIN

Ljubim te, vjetre, dok kliziš mi po licu
ili hladnim prstima zamrsiš mi kosu;
kad strujanjem zraka snižavaš vrućicu
i s vlažnoga čela pometeš mi rosu.

Jutros sam dozivala te iz grdne omame,
iz grinte i splasnutog raspoloženja.
Ispod rupičastog šešira od slame,
tlapila sam da dolijeće huk osvježnja.

Nisi se probio kroz koplja sunčevih zraka,
a trebala sam te kao suho korito vodu.
Možda doći ćeš, zapuhnuti iz mraka,
kada sunčevi strijelci za obzorje odu.

Ljubim, vjetre, tvoje burovite ruke,
pred kojima meškolji se anticiklona,
jer barem nakratko blažiš ljetne muke,
kad s kopna pružiš prste do moga balkona.

ODLAZAK S PRIJEĐENE GRANICE

*Ispod tvojih nepredvidljivih poteza
bez prestanka okreću se vjetrenjače.
Od rondanja mlina hvata me jeza,
a iskru tvoga pakla spašavam od lomače.*

*Dok u vrelom umu košmari se gnijezde
te za vlastite grijehе bližnje kriviš,
uz tebe sjedim, u sjeni Pasje zvijezde,
i pomažem ti da nalet huje preživiš.*

*Ne možeš kontrolirati kaos u umu,
pod tjemnim svodom zaliječiti lom,
jer dok goriš u nepristupačnom vakuumu,
plamen mržnje rigaš u sliku za kandilom.*

*Kroz betonske leće promatraš zbivanja
pa krvnički grizeš ruku koja ne odmaže,
jer ne znaš kako primiriti ludovanja
i zlome u glavi narediti: Odstupi, vraže!*

*Za tvoj spas borila sam se s mišolovkom,
da u nju namamim tvoje miševе bijele,
koje odgajala si maženjem i psovkom,
sve dok zbrke odgoj nisu preuzele.*

*Napadaš obranom jer u stvarnosti
djetešce si s mentalitetom kamikaze,
koje stradava od destruktivnosti,
kada opsjednu ga duhovne nakaze.*

*Voljela sam ženu koja u tebi umrije,
na putovima od straha do bjesnila.
Dok ljubav uzvraćaš ugrizom furije,
zahvalna sam što si i mene zamrzila.*

*Moja ćud ne zna igrati se skrivača,
samo brigom za te hrvah se ispod vjeđa,
ali opet snivam snom bezbrižnog spavača,
otkad trudnom pomoćniku okrenula si leđa.*

*Ne bih ti zamjerila što ključala si
znoj, empatiju i sve živčane stanice,
no, ako moja pojavnost ježi ti vlasi,
rado odlazim s prijeđene granice.*

PUT DO OBEĆANE ZEMLJE

*Štiti me, Bože, dok stupam kroz pustinju,
u kojoj svjesno žeđam za spokojnim snom,
jer kap mira dali bi mi kao milostinju,
oni koje nemir budi u jutru božićnom.*

*Svrni pogled na me dok duša mi plače,
more mojih suza milošću razdvoji,
ali nemoj kazniti bezumne bukače.
Neka ne potope ih crni oblaci Tvoji.*

*S bisernih kočija skini im kotače
pa da u molitvi spoje se herodovci,
koji na Badnjak taštinom prostače,
jer u jaslama ne rastu slava i novci.*

*Oprosti mi ako odbijam poslušnost
dok uz bok podižeš mi zidove vode,
ali ne mogu i neću gajiti poniznost
na stranputici kojom pismoznanci hode.*

*Spusti stup oblaka u življenja naša
da savješću ne zalutam u prizemlje.
Razdijeli me od umnih kaputaša
i pokaži mi put do obećane zemlje.*

LICEMJERKO

*Jednom pitao si odakle dolazi
tuga koju osjećaš svim svojim bićem.
Neću priznati da, kad noć me nagazi,
viđeno sili me da u sebi urličem.*

*Ni mrtva nikome otkriti neću
da tlače me nepravda i licemjerje
kada na uho laskavo mi blebeću,
a na smijuriju vješaju biserje.*

*Umislili jesu da su bogoliki,
a pod taštım prsištem kucka im mikrob.
Ne znaju da mali postaju veliki
kada bol zbog nepravde ponesu u grob.*

*Šutim, kao zalivena, jer ne dam im
Sate kad me iskušenje napadalo.
U poštenju tugujem, u sebi dramim,
mada njih ne trpi ni vlastito ogledalo.*

*Otići ću prije no što gnjev rasplamsam,
prije no što žučljivu raspru potaknem.
Vođena dostojanstvom naučila sam
da se dok trepneš od hipokrita odmaknem.*

*Jednom pitao si zašto nepravedan
šalje mi sate, noći najmučnije.
Kunem ti se životom da doći će dan,
kada licemjer kazat će: Žao mi je.*

STAZA PORAZA

*Želim ti sretan put u neizvjesno,
možda do djelomičnog oporavka,
kad naše ljubovanje bestjelesno
bilo je kao na usnama žeravka.*

*Nadam se da nećeš tražiti stazu,
koja tvoje snove vratit će k meni.
Odbijam ulogu u krnjem igrokazu
gdje u praznom smo zagrljaju zagrljeni.*

*Možda prestroga sam kad u nutrini,
za slabost uvodim drakonsku kaznu,
pa neka duša sanjari u tmurini,*

*o ugodi u zagrljaju praznu.
Ti nisi grešnik, a ipak si jedini
kojemu preporučam stazu zaobilaznu.*

MIMIČARI

*Zadrži me u tvrđi tajnovitosti,
ne skidaj okove s jezika tišine,
jer korak dijeli nas od rastrojenosti
ako naprasno strgnemo obrazine.*

*Neka kretnje govore što želimo čuti,
sa slatkim slutnjama neka žari mimika.
Sve dok pantomimičar usred drame šuti,
njegov iskaz neće zgromiti kritika.*

*Pod crnu kapu zguraj ljubavne priče,
na čežnju navuci bijele rukavice.
Kad pod uskim kostimom strast zaurliče,*

*još boje nanesi na bjelašno lice.
Mi smo mimičari koje ne sumnjiče
da dušom ulaze u tuđe ložnice.*

MRTVA PJESMA

*Studen me grli kada preknoć zalud
teturam kroz trusna prostranstva snova.
Posrćem, padam, vapim, ali niotkud
u pisaljku ne kaplju čarobna slova.*

*A baš ovu noć, bolnije no ikada,
misli mi se smucaju po stranputici.
Uspomene utekle su iz ograda
i penju se po svakoj uspravnoj dlačici.*

*Gdje li je krijes mojih ukletih noći?
Na kraju tunela pjesma nevesela?
Utjeho ćudljiva, hoćeš li mi doći?*

*Mrznem u trpnji jer Muza je ušutjela.
Ne, noćas mi stihom ne kani pomoći.
Proklinjem je suzom s obraza bijela!*

ĐAVOLJA POSLA

*Ne hvataj se za slamčicu, dječčače,
ne čekaj me ne bukćejoj kružnici,
jer moje ludo srce više ne plače
zbog sjetnog poja na paklenoj nebnici.*

*Odavno trebao si spustiti se dolje,
makar po žici s užarenim bodljama,
no ti slušao si naputke đavolje
i sanjao me u tuđim posteljama.*

*Otkad ti se savjest o grijeh spotakla,
mene sanjao si, a ljubio drugu.
Možda dockan je da utekneš iz pakla
i da pojaviš se u mome vidokrugu.*

*Vrijeme je da priznaš, matori dječčače,
da djelima ne pratiš stvarne godine
i da poljupci na traci ništa ti ne znače,
kada zbog njih izašla sam iz tvoje sudbine.*

GIZDELIN

*Te su večeri u parku svirali
i pjesmu razvezli čuveni glazbari,
dok u mom srcu snovi su umirali,
a suzice milile po maskari.*

*Evo me opet u istom malom parku,
naruženom od petparačkih godina,
za kojih u umu hranila sam zvečarku
da štiti me od istovjetnih gizdelina.*

*Ne upuštaj se u psihoanalizu
kako dokućio bi razloge povratka.
Ta moja svijest rasla je u grimizu,
a ne ispod sloja proživljenog otpatka.*

*Ništa burna prošlost nema sa sumnjama,
kontrolom i kilavim porivima.
Iz parka otišla sam da patim sama,
da ne vjerujem ni mrtvima ni živima.*

*Samo sam jednom gluha i slijepa bila,
te večeri, kada svirali su glazbari,
kada sam vjeru u ljude izgubila
jer dao si šutnji da me izmrcvari.*

*O tad nikom ne dam da mi se primakne,
da dva srca pod istim grudima biju.
Ako me ljubav ikad više dotakne,
s poganim ponosom nahranit ću zmiju.*

*Pitaš se što me u mali park dovelo,
ako nije čežnja - otrov svih godina.
Za svaku minutu kad sve me je boljelo,
odštetu tražim od starog gizdelina.*

*Želim naknadu za protraćene dane,
koji gurali su me na sam rub plača;
kad sol suza pekla je unutarnje rane,
a pod mukom savila se i hrptenjača.*

*Želim isplatu u vidu tvojih suza,
grižnje savjesti na izbornom licu,
kajanja u zjenicama ugursuza
i tapkanja kroz mentalnu omaglicu.*

*Želim se vlastitim očima uvjeriti
da težinom svog života platio si
što bližnje morala sam razuvjeriti:
ja ne plačem, već kiša lice mi rosi.*

*Večeras u đardinu nema svirača,
krajolik djeluje sivo, sasušeno,
ali jedna žena odlučno korača
po plaću za šutnju i srce slomljeno.*

GINKO SAN

*Pijanom rukom i trezvenim mislima
za vas pišem posljednji sladunjavi stih.
Kada glave odrubim noćnim demonima,
pucanjem olovke oprostit ću se od svih.*

*Oprostite za svaku profanu kantatu,
pa i za onu što bje previše tužna.
Prije no što tihost hitnem laikatu,
med retke izlit ću što ostadoh dužna.*

*Ime glavnog lika, stidljivog šarmera,
nevoljko otkrit ću kroz zatvorene zube,
iz glasnica punih dušina čemera,
pa neka zlo vrišti ko Jerihonske trube.*

*Neka zalaju hrčci da za snohvatica
preljubnika nađoh uz stabalce ginko.
On bio je kralj, ja njegova kraljica...
Ime mu je Imago, a prezime Inko.*

**ROĐENA
ZA
SVJETLO**

ŠOKIZAM

*Nisam ti ja bilo tko.
Moje su oči duploga kalibra,
osjećaji imaju antene s povećalima,
a na percepciji uglavljen je dvooki dalekozor.
Nadobudno pokušavam shvatiti
zašto vidim ono što drugi ne vide,
pa očekuju da osjećam se krivom,
dok superiorno mrmore: Učinilo ti se.
Kada tri svjetlucava kruga
objese se o nevidljivu, svemirsku vješalicu,
inače razumnog Vladu obuzme 'šokizam',
a ostali mlataraju glavama
i osmjehuju se posprdno
ne vjerujući da dva zadrta smrtnika
vidjela su neobjašnjivo.
Tko će razumjeti ograničene umove?!
Oni bi se sprdali i pri rekvijemu,
kada iznad oltara, a ispod plafona,
lebdi zbunjeni duh i pokušava shvatiti
gdje li je njegov bit, gore ili dolje.
(Pst! Nisam ti ja bilo tko.)
Moji sentimentali smisljeno skrivaju povećala:
da u veseljaka osjetim ravnodušnost,
ljutnju u prezentiranoj sabranosti,
usamljenost pod maskom moći,
plašljivost u grlu punom psovki
i 'šokizam' u većini robova
tobožnje stvarnosti.*

*Ustrašeni 'šokisti' pod kupolom matrice,
paralelno i infektivno upražnjuju tezu
o općeprihvaćenom bukvalnom i doslovnom.
A za nepobitna objašnjenja opet buncaju:
Učinilo ti se.
O, pameti ptičje!
No, nakon otkrivenja i ostvarenja
nitko se ne usudi pitati:
Kako si znala?
A percepcija?
U pitanju je osobno i objektivno viđenje
svakog gledatelja i slušatelja.
Šteta što na granice
između njihova realiteta i onostranog
nisu postavili dvooke dalekozore.*

UKOŠTAC SA STRAHOM

*Na svim mojim cestama
strah udara rudom o brijeg,
a ne zna da postojeće
ako dopustim mu da živi.
Koliko god zvocao mi u uhu
i u vizije ubacivao katastrofične ishode,
njegov trud poništiv je mlatilicom za muhe.
Katkada mišlju plutam
oko unutrašnje strane pupka,
ali izlaz ne pronalazim iz mraka jastva.
Tada se strah osokoli, podigne nosinu i ramena,
poravna trbušinu, namjesti krunu
i pred vratima zdravoga razuma
napne nadlaktične mišiće.
Moje srce skviči poput ranjene zvijeri,
a duša povlači se u samicu bez prozora.
Poput astronauta,
s rupicom u svemirskom odijelu,
propadam kroz mikrouniverzum...
s mačem u ruci.
Dok letim pored umirovljene maternice,
prisjetim se da nekoć bijah
nečija zaštitnica
i jača od najjačeg straha.
I da perfidnu igru zastrašivanja
poništiti ću kada bljeskalicom u svijesti
zaslijepim taj strah.*

*Ako koji tren i puzim
po unutrašnjoj strani stopala,
opraštam si privremenu žensku slabost
i s dna otisnem se vrškom oštrog mača.
Strah me nikada neće potopiti,
samo moram odlučiti
hoće li me na tren kosnuti
glas njegovih zlogukih predviđanja.
I hoću li, nedajbože,
za trenutka dekoncentracije
na krivo mjesto upisati zarez.
(Živjeti, ne umrijeti. – Živjeti ne, umrijeti.)
U bistroj svijesti podigla sam
sudište za jezovite smicalice straha.
Porota u umu upravo zasjeda i odlučuje
o mojoj sudbini.
(A kažu da je svatko
gospodar svoje sudbine.)*

KADA DARAK BACIŠ U OLUJU

*Kakav uragan poharao ti je um,
kada odrekla si se Mučenice,
jer ne sličiš na nju, ni izgledom ni karakterno?
Od rođenja s bičem odgajala si labilnu narav...
na svoju štetu.
Mučenica nikada petama nije dala vjetra,
kada cmoljila si pred njezinim pragom
i tražila pomoć.
Brisala je tvoje suze, pa svoje...
istom maramicom
Istrčavala je pred plamenove aveti
i prije no što dozvala si je.
Šutjela je dok graktala si,
a progovarala kada trebala si utjehu, potporu,
ili ispušne ventile za smirenje oluje.
Otimala je od svojih usta, sve ti je dala,
ali tebi sve bilo je premalo.
Mržnjom otimala si godine njezinog mladenaštva,
sredovječnosti i starosti,
umjesto da suzama zahvalnicama
škropiš žuljeve na njezinom životu.
Sjela si joj za vrat i uživala,
dok na njezina pitanja odgovarala si
prgavom šutnjom i zajedljivosti u zjenama.
Ako dar donijela je u crvenom papiru,
grdila si ju što omot nije zelenkaste boje.*

Ako došla je pola sata ranije,
da poput spužve upije mržnju iz tvoga grla,
ljutila si se jer morala je znati
da ne podnosiš kada dolazi prečicom.
Svaku ljubaznu, od patnje stišanu riječ Mučenice,
primala si poput udaraca gromova
u pomahnitala viđenja.
Zlostavljala si je na svim granicama razuma...
a nisi mogla bez nje.
Nisi mogla živjeti bez boksačke vreće,
koju ugurala si u dušu Mučenice
i udarala je rječitim pogledima,
koji zastrašili bi i vraga.
Na modrice srca i na jeku zlobnih cereka,
skrito nanosila je mast od isprovraćanih suza.
Nisi mogla bez nje,
a ona te previše voljela
da bi te napustila zbog neutemeljene mržnje.
Nisi mogla bez nje.
Nisi mogla disati bez strunjače,
po kojoj nemilice gazila si.
Nisi mogla bez nje, jer nitko osim Mučenice
ne bi dopustio da okom punim prezira promatraš
zgrušanu krv na njezinoj bezizlaznoj patnji.
Ipak, ona te neizmjerljivo voljela. Voljela te...
više nego mene.
Jer ti si trebala neprekidnu pomoć,
a ja glumila sam da ne trebam ništa
od dviju potrebitih duša
koje su, ipak, trebale moju pomoć.

Sada, kada Mučenice više nema,
kada u nebeskom naslonjaču odmara od tebe,
grebeš li noktima zidove Babilona
jer vodoinstalateri krišom
pod tuš kadu podmetnuli su špijunke?
Tko ti je danas kriv?
Vodoinstalateri? Vatrogasci? Krovopokrivači?
Ne, jer trun svijesti upozorava te
da njih ne smiješ ozlijediti.
Kako provodiš vrijeme? Tražeći novu strunjaču?
Ili laješ na nebesa
nadajući se da Mučenica ipak čuje
bujicu tvojih pokuda, kletvi, izrugivanja...
Hm, čuje, čuje, ali na nebu ne haje.
Danas si sama, i sve izbačene mržnje,
poput orkanskih vjetrova
vraćaju se u tvoje uši
i ulaze u zapjenjeni krvotok.
Kada bi mi dopustila,
zaustavila bih vihore u tebi,
ali, budući da i dalje u bijesu grmiš,
pred svim svojim osjetilima
podigla sam zaštitne zidove.
Tvoji strašni ričući vjetrovi
ne probijaju se do moga zaklona
i ne razbacuju moje organe.
Najzad.

OKRUTNI ZRCALNI ZID

*Bilo je dana kada izazivao si ugodan "wow" efekt,
ali bilo je i onih kada dodatno gadio si
ionako gadljive centrifugalne misli.*

*Pitala sam zrcalni zid zna li
što bih ti pri susretu rekla.*

*Poznajem sebe. I bojim se sebe...
toliko da pred ogledalom zadrhtim od straha.
Plaši me moja duhovna snaga.*

*A sveprisutni duh nosi kaput... od kože i mesa.
Pa ipak, kada bih te slučajno srela,
sudarile bi se litosferne ploče,
ponos Golijata bez borbe predao bi se Davidu,
zjenice okrenule bi se očnim dupljama,
jezik krvario bi između dva reda zuba,
nokti nestali bi u ranama
od cjeloživotnih samoozljeđivanja,
krv bi pozelenila i zamutila se,
a cipele potonule u rastopljeni asfalt.
Morala sam biti nadnaravno snažna
i u tajnovitosti zapečatiti odluku
da u ovome životu ne želim te sresti.
Nikada više.*

*Nisam mogla dopustiti
da postanem Samsonica,
a ti Dalilo, koji samom pojavom
odrezao bi mi kosu.*

*Budno čuvam svoj skalp
dok igramo se skrivača,
mada svjesna sam da nikada nećeš me pronaći
u zakutcima ulice Dolorosa.
Uostalom, uvijek sam tristotinjak koraka
ispred tebe.
Ponekad, s krinkom vragolanke,
usporim i iza leđa kapnem dvije-tri kapi nade,
kapi sigurnosti da nećeš odustati od mene...
pa nenadano nagazim pedalu gasa.
Snagu branim bijegom.
Ne znam je li pravo vrijeme
da upitam zrcalni zid što bih učinila,
kada prestao bi prikupljati
novosti iz mogega kalendara.
Ili kada dojadilo bi ti slijediti
porazbacane mrvice kruha,
dok dobrano ispred tebe
vozim se kroz životarenje...
s kacigom na glavi.
Jer, ne dam ti svoj skalp!
Ohrabrena smirajem centrifugalnih tlapnji,
najzad zrcalnom zidu postavljam
bumerang pitanje:
Od svih žena na ovome svijetu.
koja je najsnažnija?
A ono podrugljivom šutnjom progovara:
Od svih žena na ovome svijetu,
najsnažnija si među najslabijima.*

BREME NEODLUČNO

*Dok u svijetu prividno kraljujem,
pod prigušenom lampom nutrine
cimam halju Neba
i moljakam da u moj energetski kanal
izlije sigurnost u ispravne odabire.
Odluke iritiraju lijenim lepršanjem
ispod krovišta tjemena,
nadomak masivnom samopouzdanju,
a smušene misli na se uprtile su
Atlasa i njegov teret.
Izdrživo je, sve dok umorna vojska,
u nemirnim valovima mojega krvotoka,
drži se za načete končiće nade...
koja pomaže mi
da nakon pada ustanem
i nastavim umno posrtati.
Premda svjesna sam
da na kraju uzničkog končića
oklijevanje neće zakotrljati kuglu sreće.
Kroz zgrčenu šaku istiskujem
napuhane balone pobjeda i poraza,
ali pod prstima poput prokletstva
ostaju bizarne želje...
da imam te i da nemam te,
da tu si i tko zna gdje,
da moj si, i ničiji, i svačiji
(... koji košmar u glavi...)
i da veseo, sretan i zdrav postojiš
izvan mojih šugavih neodlučnosti.*

*Koja strana prevagnut će? Čuješ li?!
Pomozi mi odgovorom!
Shvaćaš li da cijeli moj svijet
vrtio se oko tebe,
a onda tko zna otkud doletio je
u rascjep između mojih svadljivih želja.
Koje čak dvoje tko stenje pod teretom kolebanja,
Atlas ili Traged.
Za ovacijama samohvale
i ispod paradne odore,
bičuju me posvađana razmišljanja...
Da riskiram ili da pobjegnem?
Da otkopam ili zatrpam prešućeno?
Da koraknem ili da propadnem u sebe?
Da čekam te ili da živim?
Da volim ili...
da volim te.
(... i puče dvojba...)*

MJESTO IM JE U PAKLU

*Poželjela sam da crknu
u najgorim mukama!
Da gromoglasno smijem se,
dok naoštrenu mačetu odlučnosti
zabijam u precijenjenu im važnost.
I da ispratim ih u vječna lovišta,
na intimnoj ceremoniji smaknuća.
Plesala bih na njihovom smrdljivom humku!
Da, plesala bih!!!
Cinične osmijehe natakнула bih
na sve moje pohabane krinke,
koje zbog njih štípale su otečene obraze.
Ne bi mi smetalo što u ušesima
bučala bi Tišina i i cvilio bi Posmrtni marš.
Ni ako pred neizglasanim zakonom bila bih
okrutan ubojica vlastitih djelića prošlosti.
S radosnim iščekivanjem očekujem tren
kada krvnički presudit ću prokletim,
preživjelim, bolnim pamćenjima.
U nekrolog napisat ću:
"Ovdje počivaju kosti gadljivih Sjećanja,
koja postojala su samo
da ja ne bih živjela."
Poželjela sam da umru,
čak i ako s njima u grobak
zakopala bih i pjesme.*

FATALNE RUKE

*Ruke, koje trebale su biti
moj kišobran i suncobran,
udarcima po odrastanju
stvarale su ljubičaste otekline.
Prstima zaranjale su pod pergolu lubanje
i ispremještale kockice razumijevanja,
koje poput klada padale su
pred krvava koljena.
Nije bilo ni slamčice u rukavici,
koja pomogla bi mi da ustanem,
ali prkos me primao pod miške
i uspravljao me, da bez straha
pogledam u alkoholizirane žuljeve
na rukama tlačitelja.
Inat nije dopuštao
da pomirim se s padom.
Ni kada prividno sućutne ruke tješitelja
spuštale su propuh
na ručice modelirane udarcima.
Zbog neljudske patnje mogla sam
mrziti ili voljeti,
a ja sijala sam sjeme ljubavi
na batinom izbrazdanu zemlju.
Mentalno jaču stranu sebe
preusmjerila sam
u širom raširene ruke,
koje trebale su moju patnju...
i nauk ustajanja.*

*Sve dok sebičnjak u potpunosti nije
usvojio znanje o samostalnom ustajanju,
i neodustajanju.
Tada potrčao je
da oprtči kuglu zemaljsku.
Navikla na osjećaj samoće,
na suživot s ranjenim pamćenjima,
na krvave suze, koje ispraćale su
nezainteresirane putnike...
osovila sam se na klecave noge.
Tješitelji pljeskahu
zrakom napunjenim rukavicama,
ali, očekivano, nitko nije primijetio
da ukopala sam se u mjestu.*

DIŠI

*Nemir me cimao za šupljikave misli,
gurkao me prema rubovima plača
i pokušavao je uvući me
u sferu jekastih nesretnika.*

*Braneći svoje rupice u umu,
šaputala sam kroz pukotinu tišine:
Diši.*

Koncentriraj se.

Diši.

Fokusiraj se na vršak nosa.

Diši.

Primiri misli.

Diši...

i samo budi.

*Zbunjeno srce
prožeo je zastrašujući osjećaj
da s ravnomjernim disanjem
uopće nemam problema,
već da uznemirenost stvara
slijepi putnik,
koji u meni diše.*

PONOVLJENA VEČERA

*Vrata melodično škripuću,
dok ulazim u polumračnu,
napuštenu potleušicu.
Škrto svjetlo sa stropnih svijeća
pada na ozračeni svečani stol,
za kojim sjede meni posebni ljudi.
S bijelog stolnjaka časte se
kruhom i vodom. (Zar?)
Prazna stolica zove me k središtu stola,
za koji ne smijem sjesti
prije no što uzvanicima ne operem
čiste noge.
S moje desne strane sjede mladi ljudi,
a s lijeve dotrajali...
ali svi jednako prirasli tankočutnom srcu.
Sretna sam što opet srećemo se
u pogledu,
koji počiva na svjetlucavoj liniji horizonta,
pri kojoj spajaju se ovostrano i onostrano.
Mladost, kroz osmijeh staračke mudrosti,
razlaže kako dano joj je da uđe u plićak,
ali uskraćeno joj je da zapliva
morem zemaljskog života.
Najmlađa djevojčica smiješi se.
Što uskrata uopće znači?
Dok bila sam u maternici,
nije mi nedostajao svijet izvan nje.
Mada život postoji i izvan
skućene, vodene kućice.*

*(Mladi zaplivali su nekim drugim morima,
koja s neizbježnim šumom slutnji
zovu i nas.)*
*Stariji, s praznim čašama u rukama,
nazdravljaju djetinjstvu i vremenosti.
I naskap ispijaju sadržaje iz praznih čaša.
Pjana od zadovoljstva
lomim nepostojeći kruh
i komadiće dijelim iznenadnim posjetiteljima,
da u sjećanjima sažvačemo
(dobrim i zlim ispunjene)
vesele zajedničke dane.
Ustajemo, grlimo se toplo i srdačno,
kažiprstom, srednjakom i palcem ljubimo se
u čela, središta prsišta i ramena,
radujući se što med nama ne stoji Juda,
koji prodat će nas zaboravu.
Svijeće su se istopile,
u daljini pijetao triput kukuriknu,
na neboderima pale se jutarnja svjetla,
a mi odlazimo s čvrstim obećanjem u mislima,
da ovo nije bila Posljednja večera.
Opet doći ću u napuštenu stračaru
i susresti se s ljudima koje volim.
Za ozračnim, svečanim stolom,
dijete govorit će
da sve stvoreno ima smisla,
i jučerašnjica
i sutrašnjica.
(Tu je negdje i moj smisao.)*

*I tuga, i radost.
I nerazumljiva, neprihvatljiva bol.
Starac-mudrac govorit će
o djetetu,
kojemu nisu dodijeljene peraje vremena,
da dugo pliva... do zalaska na horizontu života,
jer nekoć davno odabrao je
anđeoska krila.
Bolje mu pristaju.
A ja? Tu sam da učim...
na Ponovljenoj večeri.
I dalje,
grlimo se
prstima
u nekoj straćari na rubu.*

VRTULJAK BIJEGA

*Ako baš morao si sjesti na vrtuljak bijega,
zašto s posljednje sjedalice nisi dobacio mi
kolajnu crno-bijelih uspomena?*

*Pa i da od udarca ogrlica se raspala,
ne bih godine bacila ututanj,
već bih vrijeme utrošila skupljajući
samo bijele perlice.*

Samo lijepa sjećanja.

*S visine mamio si me prazninom,
a u pamćenjima ostavio ništicu
koja nema početak ni kraj.*

*Ništicu, da me u tijelu ne žulja,
a kamoli golica.*

*Koja te niskost spopala,
kada oteo si mi i tugovanje?*

*Ludost bila bi žaliti za pamćenjima
koja progutao je dim samoobmana.*

*Kako da naričem na grobu praznine?
I kada bih, poput fanatičnog arheologa,
prekopala cijelu zemaljsku kuglu,
ni u vlastitom grobu ne bih iskopala
kolajnu s uspomenama.*

*Praznina bi ju utopila
u želucu stvarnosti.*

*Zašto si šutljiv i drhtav
sjeo na vrtuljak bijega?*

*I za sobom ostavio prazninu?
I ponio je sa sobom?*

*Umjesto niske uspomena,
iz straha u srce upala ti je
druga strana medalje.
Tupost.
Naličje stežeš u grudima.
Tupost.
Iste strane medalje
stajale su nas punoće
i cjelovitosti.
Zašto sjeo si na vrtuljak bijega
i prazninom rugao se mojim slabostima?
Jer, tko u drugome želi
projicirati vlastite slabosti,
ekran postavi
na aureolu anđela?
Nisi trebao sjesti na vrtuljak,
barem dok ne kažem ti
da anđeo sreće
živi u sadašnjosti.*

U INAT SEBI

*Kroz mrežicu protiv komaraca,
s uličnog lampiona probija se rešetkasto svjetlo,
liježe na desnu stranu mogega lica
i tračcima bocka desno, razrogačeno oko.
Umorne misli namještaju se na sredinu jastuka,
u kojemu u zgužvano platno zuri
lijevo oko kamikaze.
Sjene na zidu spremne su za spavanje,
ali ispred desnog oka,
u udubini veličine teniske lopte,
zalegao je pun mjesec.
Pribojavam se da iz vjetraste glave
misli uteći će iz kreveta
i bdijenjem iscijediti mozak
u tisućitu pjesmu.
Kada mogla bih oči zadržati zatvorenima,
možda crni zastori spustili bi se
između glumatanja heroine
i trnove krune na duši patnice.
Koga uopće zanimaju bitke
između izbuljenih očiju
i izazivački nastrojenog punoga mjeseca?
U inat sebi, objavljujem ratove
koje nitko neće čitati.
Pa, koji mi je klinac?!
Zašto obnoć bez oružja ratujem?
Kriv je ratoboran puni mjesec
na ulegnutom jastuku.*

*Pred zoru osloni se na rub desnog oka,
otkotrlja se niz obraz
i vine u svemir.*

*Jastuk je jedino bojno polje,
na kojemu iscrpljujući se
bilježim jedino poraze
i odakle umnu novotvorevinu,
uz lažnu samohvalu
i pljesak taštine,
šaljem u svijet.
S izgužvanog jastuka.*

POVRATAK SMEĐEG ŠUŠKAVCA

*Kradomice ušuljala sam se u hodnik bez prozora,
prste gurnula u bočni džep smeđeg šušlavca
i iz njega izvukla jednu kovanicu...
za dva najjeftinija bombona.
Toga dana okusni pupoljci
osjećali su se slavljenički.
Dan nakon praznika, kada ispario je slatkasti okus,
u slini pjenila se gorkost savjesti.
Grižnja je pogled zakovala za pod,
a noge zaobilazile su smeđi podsjetnik
na golemi krimen, na slatkost i gorkost
najjeftinijih bombona.
U umu sitne djevojčice šušlavac je spremljen
u samicu zaumlja...
sve dok njime zaogrnut nisi nestao
u razjapljenim ustima sablasne daljine.
Ne zna dijete, koje zbunjeno stoji
pokraj svježe ofarbanog stupa na željezničkoj postaji,
da rastanak ne predstavlja kaznu
za novčić kojim kupilo je
dva najjeftinija bombona.
U očima djevojčice kazna je ublažena
kada počela su pristizati pisma,
koja šuškala su poput jeftinog smeđeg šušlavca.
Šuškala su poput krila golubova u školskom dvorištu,
što s krova slijetahu u prazan lonac.*

Šuštalala su
poput tvojih cjelodnevnih smjena,
poput leta od umora do nesvjestica.
Ili poput zaglušujuće tišine,
u koju vraćao si smeđi šušlavac,
nakon što izgubio si već izgubljenog pacijenta.
Šuštalala su kao zimzelena lišće,
koje njihalo je pogled zadržan na planinama
oko bajkovitog, snijegom zametenog Faída.
Šuštalala su kao ogromni ventilatori u ždrijelu planine,
u rastegnutom tunelu Saint Gotthard,
kojim (istovremeno i uplakan i sretan)
odlazio si od kuće...
i vraćao se kući.
Tristo puta. Ili više.
Šuštalala su poput pritajene spoznaje,
da jecaji jednako zvuče i bole...
pri odlascima i dolascima.
Šuštalala su kao najljepši šušnjevi hrpa novčanica,
koje namaknuo si bježeći od smeđeg šušlavca.
Šuštalala su poput glasa iz nutrine,
poput nepogrešivog osjećaja
da kamo god pobjegao,
smeđi šušlavac nosiš sa sobom.
U središtu srca.
Šuštalala su poput kisika u cjevčicama,
koje uvirale su u tvoje široke nosnice.

*I koje šušnjem odgađale su
posljednju vožnju kroz tunel Saint Gotthard.
Šuštala su u kaotičnim glavama ucviljenih,
kada trajektom dopeljali su te u voljenu Novalju.
Šuštala su poput markiranih, crnih odijela,
koja vrzmala su se oko raskošnog oltara.
Šuštala su poput pamćenja na život
koji iscurio je iz dotrajalog smeđeg šušlavca.
Ali, u mojim ušima,
poput prvoga pisma,
poput ljetne suše,
poput vjetrovite jeseni,
poput zimske mećave,
poput proljeća bez kiše,
poput najljepšeg šušnja s nebeskih visina,
često zašušti
jeftini smeđi šušlavac.
Moj brate.*

JEDAN ŽIVOT HVALE VRIJEDAN

*Jedan život sveo se na hod
u koloni potrošenih ekscentrika.
Prosijeda glava umorom klanja se
klecavim koljenima,
a ramena milimetar po milimetar
naginju se prema čeljusti crljenice.
Tek tromе moždane vijuge ustrajno vrte
vjeru u produljenje intimnog mikrosvemira.
Poneki neosviješteni senzibilac
na se odijeva benkidu,
u ustima siše nagrišpani palac
vjerujući da vraćanje u zvrkastu davninu,
zadržat će ga izvan zidina,
za kojima na vjetrovima uzda
njišu se križevi.
Jedan život sveo se
na preziranje hoda
od kolijevke do jadikovke.
Jedan život proživljen je
na koracima Gepettovog stvaralaštva
i na štulama nesigurnosti.
U konačnici, jedan život hvale vrijedan
proživljen je tek kada mudrost
preko drvenih nogu navuče
spoznaju da moć je kvarna,
ako nepromišljeno predaš je
u ruke širokog spektra humanoida,
zapakiranu u vidu potrebe valjanosti
u tuđim očima i riječima.*

*Jedan život protekao je,
poput lokvice na kolniku,
nakon obilne kiše.
Lokvice, koja umišljala je
da velika je kao ocean.
Da opako djeluje, budući ju vozila
u širokom luku zaobilaze.
Da voljena je, jer ptičice slijeću u nju,
umaču noge i krijepe se njezinom važnošću.
A onda došulja se gadna nevera godina,
zapušu silni vjetrovi slaboće
i vodu otpušu u kanalizacijski otvor.
Jedan život tekao je, tekao je, tekao...
i istekao.
Osjećaš li zahvalnost
što u proljeću života
nije ispario?*

STOL ZA TROJE

*Izgubila sam mnoge dobrodušne ljude,
a pogance zamolila sam
da izgube se iz mogega života.
Sada uzdignute glave krivudam,
med strancima s nepoznatim maskama
i tražim izgubljenju sebe.
Gdje sam?
Nakon milijuntog rastanka, gdje sam?
Jesam li otužni prolaznik u sjaju izloga,
s naprtnjačom na leđima,
koji mlitavim pogledom traži prazan stol
da u društvu smeđokose Samoće
popije milijarditu bijelu kavu?
Koji tupasto gleda zaslon mobitela,
jer broj koji nazvao bi...
ne smije, a brojeve
s kojih netko rado odazvao bi se,
pogledava s gnušanjem.
Jesam li santa leda s nasmiješenim licem,
koja šutnjom obraća se zelenookoj Samoći,
damski posjednutoj u susjednoj stolici,
da s njom raspreda... ni o čemu.
Osobito šutljiva sam
kada na treću stolicu zavalu se Konfucije
i bezglasno melje gluposti o yinu i yangu,
o poštivanju i pravdi.*

*Gdje se izgubila moja urođena potreba,
da s prijateljima ili poznanicima
guštam kavu... i srčani odnos?
Možda u odluci da zaboravim
one koje izgubila sam,
a pogance da pošaljem
neka nepovratno izgube se?
No, kada je čovjek sam, neprimjetno gubi i sebe...
negdje u dugotrajnom odvikavanju od razgovora,
u salu koje gomila se u izlizanom naslonjaču,
u zaštopanim mikrofonima i raznobojnim slušalicama,
u želji da... izgube se i želje.
Jesam li gluhoonijema žena,
koja s usana punašne Samoće čita
prodike koje ne želi čuti?
Ili žena sam koja u ponižavajućem pogledu Konfucija
nazire kritiku i optužbe,
pa glavu svrne ulijevo,
razmišljajući koga da smjesti
u četvrtu stolicu?
Ili očajna sam žena koja svjesna je
da za punim stolom sjedi sama,
ali nakon što izgubila je voljene ljude,
a pogance poslala da izgube se,
u razgovoru s praznim stolicima
nadobudno traži odgovore na pitanja
gdje, kada i zašto izgubila je sebe.*

UTIŠANI UM

*Ponekad na um padne mi pitanje:
Čudi li se Bog kada ovaj krasan život
mrcvarimo čekanjima i očekivanjima?
Tko zna kako iz Njegove perspektive
izgledaju dvonožni mravi,
koji do iznemoglosti trče u krug
i izvan sebe traže zadovoljstvo,
puninu, smiraj.
I dok s rukama punim neispunjenja,
jurcam za varljivim ispunjenjima,
maloumno kukam nad nesretnim životom.
U utišanom umu tuga ne grca,
ni razočaranja ne svrdlaju
po starim ranama.
Utišani um promatra plićak i horizont,
a jedini zvuk koji prima jest
šumeći razgovor morskih kapljica.
Utišani um osluškuje huk nevidljivog vjetra
i šušanj suhog lista,
kada spleteni u prihvaćanju
prpošno putuju kamo život ih baci.
Prirodno dolaze i odlaze.
Prirodno prolaze kroz prirodu.
I kada svom silinom udare o zid kuće,
odbiju se od nedaće
i nastavljaju igrati se na livadi,
kao da se ništa nije dogodilo.*

*Utišanom umu potrebno je vrijeme
predviđeno za samovanje.
Tada pomalo počinjem shvaćati
zašto smanjuju me godine...
koje rastu.
Pri kraju maratonske utrke,
na mahove kristaliziram začkoljice
u svijesti,
da rastom godina raste i dio mene,
koji zbog vlastita mira bježi
od razgovora i druželjubivosti.
Utišani um prihvaća me
takvu kakva jesam
i miri me s prolaznošću,
koja nikada neće nestati.
Pa ipak pitam se
smije li se Bog,
kada lista promišljaje
mojega utišanog uma.
Smije li se uopće?*

VOLI SVE

*Griješiš kada samozadovoljno zaključuješ
da na moje uplakano lice zalijepljen je
nasmiješeni štit.*

Istina je kompleksnija.

*Istina je da je višeslojni štit srastao
s kožom na momemu licu.*

*Štit, koji zimi grije me,
ljeti osvježava,
a svakodnevno spašava.*

Taj štit.

*Izmislila sam ga još dok bila sam
mini ja, kada vjerovala sam
da postoje neiskvareni ovozemni anđeli,
sve dok šiljcima pera nisu
zašili mi usta i probušili vjeru u ljude.*

*S godinama stopala bivala su sve duža,
odjeća sve kraća i uža,
a štit dosegnuo je veličinu aure.*

*Za svaki rođendan sebi poklanjala sam
novi sloj na štitu nepovjerenja.*

U tome grmu leži zec.

U nepovjerenju.

*U skrovitosti duše ne može me raniti
svjetina, kojoj ne vjerujem.*

*I ako Bog dao mi je
da instinktivno prepoznam laž,
na jeziku i u očima sugovornika,
na višeslojnom štitu
uvijek je upaljena zelena lampica.*

*A tko živi iza bezbroj slojeva
na štitu nepovjerenja,
koji sliči zupčastom mijehu harmonike...
taj, vjeruj mi, nije nesretan.
Kunem ti se, nisam odbacila sreću
i s nesrećom povukla se
u jezovite hodnike sebe,
nego opušteno i radosno živim
iza slojevitog štita nepovjerenja.
Možda izranjavano, prevareno, naivno dijete,
pri nedostatku konstruktivne komunikacije
i pri manjku ljubavi,
oko svojega korpusa
mudrošću je na početni štit
dodavalo tvrđe, nepropusnije slojeve.
Nije se skrivalo iza štita,
već iza njega nakupljalo je snagu
da pred sugovornicima ostavi dojam
kao da veže ih nit povjerenja,
mada na višeslojnome štitu sumnjičavosti
neprimjetno i neprestano
svijetli zelena lampica.
I to ti je sva mudrost svijeta...
i recept za sreću.
Ne otkrivaj svoj svijet,
ne vjeruj tuđem,
ali iskreno voli oba.*

TRGOVINA JADA

*U pismu bez kuverte
besramno napisao si mi:
"Podrži me, i podržat ću te. Ili idi kvragu!"
Zašto? pitam i tebe i sebe.
Zar da u odrazu slijepa publike
sebe ugledaš u obliku štakora,
a ne bezvrijednog miša?
Koliko gorkih užitaka pribaviš si
pri prodavanju iluzije da velik si,
mada sve što imaš i što jesi
manje je od makova zrna?
O, tužan li je dan,
u kojem 'kulturnjak'
postaje prostak!
A što čini tvoja sestrice po peru?
Ona ne piše pisma. Ona bezglasno,
perfidnije uvjetuje:
"Plješći mi, i pljeskat ću ti.
Pljeskat ću i tvome krasopisu
i dronjastim žvrljotinama.
U svakome slučaju pljeskat ću ti...
nakon što začujem pljesak meni upućen".
Nije mi žao što nisam vama slična.
Moje sudaranje s dlanovima
nije na prodaju.
O, tužan li je dan,
u kojemu pjesmotvorci
postaju trgovci.*

STUBE ZA NIKAMO

*Nadasve oprezno penjali smo se
klimavim, paralelnim stubama nade.
Na prvoj stubi bili smo
poput dva napuhana egocentrika.
Stranci, s kacigama na glavama,
u kojima slušali smo melodije
isprepletenih veselja,
opojne, neugasive sreće.
Na drugoj stubi učinilo ti se
da iz moje crvene kacige
dopire potmul, bolni jecaj.
Skinuo si svoju plavu kacigu
i, gledajući pred sebe, zabrinuto upitao:
Zašto si tužna?
Na trećoj stubi udaljila sam se od rukohvata,
jer panično skrivah i čuvah
male vlastite slabosti,
a ti u trenutnoj nelagodi poželio si
vratiti se na drugu stubu.
Na četvrtoj stubi recitirao si
moje uvrnute stihove
i med retke ubacivao
štire tekstove i note
svojega prizemnog postignuća.
Tada i ja s glave skinula sam
crvenu kacigu,
pokušavajući dokučiti razloge za nesklad
između tvogeg i mojeg stvaranja.*

*I postojanja.
Na petoj stubi i ti
odmaknuo si se od rukohvata,
udaljio se od mene
i nerazgovjetno mumljao
sve ono što žarko željela sam čuti.
Na šestoj stubi sramežljivim pogledom
dao si mi do znanja
da za te nisam tek zvijezda u usponu,
već jedina sjajna zvijezda
na tvome zamračenom nebu.
Na sedmoj stubi oboje
približili smo se rukohvatu...
I trajno zamuknuli!
Na osmoj stubi prštali smo u sebi,
ali niti jednu riječ nismo izustili.
Na devetoj stubi gledali smo pred sebe,
i napeto šutjeli.
Na desetoj stubi trgnula sam se
i crvenu kacigu nabila na glavu.
Ti, s plavom, učinio si isto.
Kasno shvatila sam da uspinjemo se
nedovršenim stubama.
Pri strahovitom padu,
kacige su nam spale s glava
i otkotrljale se do prve stube.
Opet bezglasno stojimo pred klimavim,
paralelnim stubama nade.*

*Ali ovaj put
ne pada mi na pamet
ponovno zakoraknuti.
Odmičem se od stuba,
koja nikamo ne vode.
Ostavljam ti crvenu kacigu,
s mojim autogramom...
i svim pjesmama
posvećenima tebi.
Do smrti strpljivo čekat ću
da iz tvoje duše do me dopru
potmuli, bolni jecaji.
Sigurna sam u jedno...
nikada te neću upitati:
Zašto si tužan?
Neću ti s tobožnjim suosjećanjem
pružiti lažnu nadu,
a moje tužne pjesme
dovoljna su ti kazna
za šutnju.*

NAPAD NAPADNUTE

*Nježno ušla si u zakutke
mojega neotkrivenog bića
i pred javnošću rasprostrela si
izvrnuti kožurak moje naravi.
Možda malo lošija sam
od žene iz tvoje psihoanalize.
S ciljem samozaštite...
umanjujem važnosti, kršim pravila
i uzdam se u sebe.
Među kamenim oblucima,
u mojim venama kola
nesalomljiva ljubavnost.
U mojoj slini pjene se
samo riječi ljubavi, podrške i utjehe,
koje ne izvire iz slabosti,
već iz ukorijenjenog mirotvorstva.
U napad krećem
tek kada bivam napadnuta.
Izostavila si i milost distanciranja, odmaka,
ali to je prostor spasa za sretnicu,
koja u zajednici osjeća se usamljeno.
Uostalom, u svijetu otuđenih...
teško je stati na stranu druželjubivih.
U svijetu posrnulih...
teško je stati na stranu normalnih.
Kako izgleda i ponaša se
normalan čovjek?
Svoj je.*

*Bez obzira na transurfing klatno...
svoj je.
A ljudi zaziru od ljudi
koji sebe slušaju,
sebi pripadaju
i samo sebi polažu račune.
No, ipak, ti si ušla u zakutke tajne
i pogledu izložila sve naboranosti
moje neotkrivene naravi.*

U GRADU BESMRTNIH ANĐELA

*Godinama nisam svratila
u grad besmrtnih anđela,
jer bezuspješno pokušavala sam dokučiti
razlog postojanja klišeiziranih,
patetičnih sljedbenika
uzaludnih nadanja.
Skupila sam krila, sjela na plavi oblatak
i u tjeskobi žvakala ogorčenja ljudi,
koji se s lošom sudbinom mire i nariču
nad neiskorištenim prilikama
za začudno čaroban život.
Promatrajući sneveselo društvanje,
kako da postadoh magnet
za neživotno življenje.
Snuždih se pri spoznaji,
da zbog neopravdanog nezadovoljstva
slabići prema nebu bacaju
gromade nerealnih želja.
Nezahvalnicima fali suvišak.
Silazim s mekanog oblutka
i u grad besmrtnih anđela
vraćam iscrpljenu dušu,
gdje ću, s distancom od nezadovoljnika,
pod glavu podmetnuti desno krilo...
i odmoriti se od pokušaja shvaćanja.
Još uvijek razmišljam
o pepelu ljudskih pretjeranih htijenja,
o krhotinama urušenih snova,
o oceanima, slanim od manjkova.*

*o brdskom putovanju izgubljenih duša...
razmišljam.
Razmišljam i o nakostriješenim negativcima
koji gromade nerealnih želja
nikada neće otkotrljati
u provaliju besmisla,
iznad koje dobrostanje
umire od dosade...
i sa žaljenjem pogledavam na sat života.
Vodim dušu u grad besmrtnih anđela,
u kojemu snovi i želje
igračke su uma,
uvijek raspoloženog za zabavu.
U gradu besmrtnih anđela,
koji mojim dahom diše,
igrat ću se paletom raznobojnih osjećaja
i s razumijevanjem promatrati
radosni ples žučkastog lišća,
koje umrijet će za otprilike mjesec dana.
Jednostavnije ne može biti.*

SVEMIR U SVEMIRU

*“Tko je ovaj gorostas,
koji s osmijehom na licu,
zavrće mi vrat?!
Što sam mu skrivio,
osim što prpošno i samozatajno
koračao sam kroz životodajnu vodu
i prstima sanjara dodirivao
zidove moga ružičastog univerzuma?
Vjerovao sam da živim
u zaštićenom okruženju,
u kojemu tek katkad
budili su me nepoznati zvukovi,
neka čudna, daleka glazba,
zbog koje hvatao sam se za mekano uže
i u ritmu pomicao tijelo,
sve dok ponovno nisam utonuo u san.
Do središta moga čarobnog svemira
kadikad probijalo se prituljeno svjetlo.
Tada nogama lupao sam o strunjaču,
a prstima hvatao trag svjetlašća,
koji je nekom čarolijom
skakutao po mojoj postelji.
No, jesam li nešto gadno zgriježio
kada ovaj nasmiješeni monstrum
zavrće mi vrat?!
Pobogu, boli me!*

*Jesam li se ikada pobunio
kada bijah prisiljen rukama začepiti uši,
dok nositeljica, tik iznad moje glave,
nervozno lupala je o bubanj?
Ili kada neki dosadnjaković
izvana pritiskao je moj mali svijet
i ometao me dok bezbrižno igrao sam se?
Sve sam šutke otrpio,
jer u principu bio sam sretan,
Sam i siguran. Samozadovoljan.
Samodovoljan.
Pa što hoće od mene ovaj buljooki siledžija?!
Zašto grubijan s ogromnim šakurdama
tako grubo pritišće
i zavrće moj nježni podbradak?
Prvi put u mome životu... strah me.
Možda nisam trebao učiniti kolut naprijed?
Bojim se ovog glavatog mamuta!
Pobogu, guši me!
Bojim se. Strašno se bojim... da umrijet ću." -
reče novorođenče i skliznu u život,
nakon života.*

POKOJNICI

*Stišala sam srce
da više nikada ne napnem uši,
kada u pamćenju srca odjeknu
dvije-tri riječi zatomljenog čeznuća.
U mom srцу ne kucka
niti jedan ni najmanji trag
bivših ljubavi.
Srce nije upamtilo
niti jednu ljubavnu pjesmu,
šaputanja pri romantičnoj šetnji u dvoje,
očajničke glasove zamršenih slutnji,
pisano i izgovoreno Volim te,
potiho Gotovo je
i najodvratnije... Zbogom.
Ni zrcalu, ni sebi, ni svijetu ne lažem,
kada kažem: Dobro sam.
Štoviše, odlično sam!
Stišala sam srce,
ali razum me glasno prekorava:
Ako ljubav umrla je,
neka ni bol ne ostane na životu!*

DUH MOJEGA VREMENA

*Kada iz oceana pozitivnih misli
ispliva mjehurić prijevarne čežnje
i hukne da još uvijek stalo mi je do tebe,
sjetim se da u sebi nosim
novi duh Šeherezade,
koji pjesmama ne daje jasnoću ni kraj
i koji iskričavom slutnjom zadržava te
u tvojim i mojim besanim noćima.
U nesnu sam te upoznala
bolje no što subjektivizam dopustio je
da iskusim zavrzlake vlastitog bitka.
Pored mojih ušiju lebdjele su tvoje
oprezom smišljene i izgovorene riječi,
ali u šestom čulu ječao je razlog
zašto kronično tužan si...
i zašto voliš me.
Blagoslov i prokletstvo jest
živjeti i disati ispod đona stvarnosti,
osjetiti sve boli i
otkriti duboko zakopane tajne
osobe koju nisam i neću upoznati.
Nije pomoglo ni što obrisala sam
prašinu s Aladinove lampe,
iz koje s dimom izmilio je Dobri duh,
jer ispunjavao je samo želje
koje meni idu u korist,
mada ni danas nisu mi po volji.*

*Umjesto da sruči tebe pred moje oči,
kapao te u plavo obojanu vodu,
koja miješala se s uzavrelom krvlju,
burkala nutrinu i okolinu,
i izlijevala se u nepresušnu tintarnicu.
Još uvijek poput novog duha Šeherezade
u pjesmama izbjegavam kraj,
a jasnoću omatam metaforama,
mada na Aladinovoj lampi
nataložila se već prašina.
Umorna od nas,
neću je obrisati.
Nikada više ne želim vidjeti ni tebe
ni Dobroga duha.
Ne želim usluge gmizavog Golijata,
no oltar je već postavljen
u središtu prošlosti.
Na njemu mrtva je, žrtvovana je...
ljubav.
(A samo licemjeri govore:
O mrtvima sve najbolje.)*

ROĐENA ZA SVJETLO

*Nisam rođena da bih na leđima nosila
vreću prepunu kvasnih tuga
i malenu čahuru
s mrvicama sreće.
Dva uha trebala su izvojevati pobjedu
nad usamljenim ustima.
Trebala sam čuti
da samo uravnoteženo življenje
vrijedno je sljedećeg koraka.
U protivnom
zaslužujem nakošen hod
i teturanje kroz blatnjav život.
Ipak, uporno i odvažno grabim
naprijed,
vjerujući da pred samim krajem
ispraznit ću dvije vreće ravnoteže.
Jesam li rođena da duhom posrćem
od želje do želje,
slijedeći tragove mondenih nepotrebnosti?
Duh bi se zadovoljio ogledom
na sjajnoj površini mora,
razgovorom sa šumom oceana
i spoznajom da čovjek je
igračka valova.
Opusti se.
Prepusti se.
Plutaj.*

*I samo ravnomjerno diši.
Nisu me rodili da izvršavam
sve što emocionalne krvopije očekuju,
već da rasterećena zaobilazim
sve njihove klopke očekivanja
i zamke kritičkih trkeljanja.
Zar trebala sam postati
robinja vlastitih slabosti?
Da bih se oslobodila ropstva,
tek kada zadovoljim
njihova očekivanja?
U sadašnjosti nema mjesta za čekanje.
Čekanje je izraz nedostatka,
nedovoljnosti.
Tko čeka, pa makar i potvrdu valjanosti
u tuđim očima,
taj mir duše dragovoljno
katapultira u sferu nemira.
Nisam rođena da punim čaše
emocionalnih vampira današnjice.
Tek prstohvatom dobre volje
mogla bih zasladati njihovo ogorčenje.
Mogla bih... ali neću.
Neću sagnuti se pred potrebom
krvožednih,
koji ispijali bi moje dobro raspoloženje,
a vratili bi mi puknutu čašu,
uprljanu anksioznošću.*

*Nisam rođena
da na izbušenim kotačima
putujem po mračnim katakombama sebstva,
kukajući
da je čudovište svojim naoštrenim kandžama
uklonilo sva moja ciljna mjesta.
Možda na cilju ipak prikrivena je
tek duboka jama
s neugodnim iznenađenjima.
Nisam rođena da s polovičnim životom
dopuzim do svjetla na kraju tunela,
već da kroz tunel plešem
sa svjetlom u kosi.*

S NIZBRDICE DO PRAVICE

*Znala sam da baš tako bit će...
da u umišljaju stremit ćeš zvijezdama,
tlapati da okrunjen si lovorovim vijencem,
ali da tvoja jalova slova
kotrljat će se nizbrdicom.
Kažu da karma je kučka...
a možda je sinonim
za svemirsku pravicu.
(Tko naginje lopovluku,
ostaje praznih ruku.)
Besramno i beščutno
zlorabio si tuđe osjećaje
i u podnožju jutarnjih sati
pretvarao ih u nekorisne krhotine.
Koliko god gadljivo cvilio,
jadao se tobožnjim prijateljima,
od umješnijih lopova tražio pomoć,
pitao se gdje si pogriješio,
pomišljao da me nazoveš,
kajao se, žalovao...
na nizbrdici ne možeš očekivati
uspon k uspjehu.
Ne možeš slomiti nečije srce
i očekivati da tvoje ostane cjelovito.
A iz nezdravih čuvstava izranjaju
prosjačke nesanice
i osrednje kreacije.
Bez mene...
spao si na osrednjost.*

A ja?
Prošavši preko većine ciljnih crta,
na vrh masivnog truda zabadam
zastavu novog postignuća.
I, tek zbog naslade,
ponekad pogledom okrnem
jad i jar na dnu nizbrdice.
Sve dok na razigranim rukama
ne pojave se staračke pjege,
verat ću se k novim izazovima.
Ako me iz udoline bijede potraže
tvoje otečene oči, ugledat ćeš
nenaoružanu ženu,
koja iz borilišta izlazi kao pobjednica,
jer od života prihvaćala je prepreke
i iznenadne, niske udarce...
ali ne i od ljudi.
Pa neka mi grješnici sude,
no koliko mi daš,
toliko ću ti i dati.
Zar su tvoji dlanovi vrjedniji,
zlatniji od mojih?
Koji te vrag tjerao da kradeš,
da razbijaš tuđe srce?!
I da tuđe misli i čuvstva
neuspješno guraš prema nizbrdici?!
Srećom, tko naginje lopovluku,
ostaje praznih ruku.

WIN-WIN

*Dotrčala sam do tvoga zaključanog srca
i tri puta pokucala na vrata.
Nisi htio otvoriti srce,
a moj divovski ponos nije mi dopustio
da lukavštinom ušuljam se
kroz malčice odškrinut prozor,
iza kojega stražario je strah.
Opravdani.
Jer, što bih unijela u tvoje srce?
Zamuknutost od stida?
Nokte lakirane jeftinim lakom boje lažne?
I usnice bez ruža, raspuknute,
zbog kojih u džepu topi se Labello?
Valove podno vrećastih podočnjaka
i srebrne, prorijeđene vlasi iznad sljepoočnica?
Ubrzano disanje
i milijun grašaka znoja na čelu,
i ispod pazuha?
I suze u oku,
zbog tko zna gdje i kada
izgubljenog posljednjeg zrnca dostojanstva?
I škrgut zubi,
koji razbija samonametnutu tišinu?
Da si otvorio vrata, što bih ti dala?
I što bih dobila?
Ah, poznajem ti dušu.
Da me ne povrijediš,
ljubaznošću prikrio bi razočaranje mnome.*

*Bravo!
Tako postupaju
ljudi velikog srca.
No, ja nikome ne pružam zadovoljstvo
da me pod brkom sažaljeva,
jer najnježnijom ljubavlju volim
ženu koju vidim u zrcalu
i ono što prepoznajem
u dubini njezinih očiju.
Pod mojom kožom kraljuje
nekvarljiva ljubav.
Ne može ju poljuljati ni
razočaranje tobom.*

FIJAKER KOJI RAZVOZI RADOST

*Zamišljala sam
da osjećam tvoju neprolaznu tugu,
koju truckao si u starom, plavom fijakeru
i razveseljavao ljude,
dok kroz izlizani megafon
slao si im umoran glas.
Onoga dana, kada trošni fijaker
sletio je u ograđeni dio
ostvarenog moga sna,
prodrila sam ti u dušu...
i u njoj ostala zarobljena.
Usprkos uzničkom življenju
bugarila sam s rukama u zraku,
dok hipokriti mojoj radosti
raku su kopali.
Spustila sam ruke, strpala ih u džep,
da ih nikada više ne izvadim,
osim kada do mesa izgriženim noktima
ne budem morala
grebuckati drvenu,
grafitnu olovku.
Moja zaraženost tobom
inficirala je Spiru.
U njegovoj kičastoj karoci
razlijegao se zvuk
iz tvogega izlizanog megafona
i ispunjao ga svagdanjom radošću.*

*Eh, da si mogao vidjeti
veću repliku mene,
kako grčila je ruke i lice,
dok igrala se
kmečavim zvukom iz megafona.
Zvukom
namotanim na plastičnu vjetrenjaču.
Ah, Spiro, dojadio je Bogu i vragu,
ali zvukove iz megafona
nije ispuštao iz ušiju.
On te,
skoro kao i ja,
osjećao.
Znaš,
kada mu je glas iz megafona
zauvijek iskliznuo iz ušiju,
poželjeh da plavi fijaker dopeljaš
u kapelicu i da zdušno vrisneš u megafon,
ali... što mrtvo uho čuje?
Koja tuga, koja tuga...
Suza koja suzu goni
ne može ugasiti kajanje
što Spiro nije imao dovoljno vremena
da glavu prisloni na dno trube
i opije se zvučnim valovima
iz tvojega megafona.
Propuštene prilike bačeno su sjeme
u dubinu duše. I žuljaju.
Koja tuga, koja tuga...*

*Znaš, Aurora svakoga dana sjedi
na toplome mramoru,
ponad Spirinih ušiju,
i bežičnim slušalicama hvata
umorne zvukove iz tvoga starog megafona.
Satima sjedi sa slušalicama u ušima,
sa zvukovima iz megafona u slušalicama,
a onda se sporo meni okrene,
blago se osmjehne
i s nadom u očima prošapće:
Spiro čuje, zar ne?
Koja tuga, koja tuga...*

USMENI DOGOVOR

*Ne razmećem se neopipljivim bogatstvom,
ali i ne pravdam se duhovnim siromasima.
Pomno biram najdragocjenije...
pasivne, konstruktivne, umirujuće
promišljaje.
Poput tekućeg zlata kapam ih po autoputu,
na čiji kraj, desnom rukom
tapšajući se po lijevom ramenu,
donijet ću riznicu blagoslovljenog života,
kožu punu ožiljaka...
i neranjivu psihu.
Kada gorke-slatki život
preda me bacao je gubitničke karte,
po dvije slagala sam
i gradila kulu od karata.
Pri padu kule... grohotom smijala sam se.
Kada mi je kradomice u um ugurao
kompas bez igle,
na redcima bilježnica vrtjela sam se
oko svoje osi
i plesala sa zadihanom sudbinom,
koja nije znala dvokorak.
Kada u srce spustio mi je
crnu udovicu, bez mreže,
tada kistom snažne svoje volje
razmazala sam njezine točkice
i nadjenula joj ime Crvena.*

*Crvena, poput ljubavi,
koja u dokolici ne plete mreže.
Kada život u dušu puhnuo mi je
pješčanu mećavu zlobnika i pretvorio me
u pustinju bez oaze,
odmaknula sam se od klatna
grupnog razmišljanja
i bezbrižno trčkarala sam
od mašte do stvarnosti,
i nazad.*

*Pečate svih izbora i odluka
utisnula sam na usmeni dogovor
između uma, usta i srca,
da odjeci prigovaranja, osuda i psovki
te škripa prljavih igara
kroz moj život protutnjat će
bez dugoročnih osjetilnih tragova.
Škatuljicu s usmenim dogovorom
odložila sam na branik vlastita bitka
i, po cijenu života,
čuvam svoje jedino bogatstvo
jer pred oholu smrt sručiti želim
kožu punu ožiljaka
i posve zdravu psihi.*

RUKAMA I NOGAMA

*“Ne želim te izgubiti”, prošaputala si,
dok olovne tuge padale su
u šareni, otvoreni novčanik,
nesvjesna da sa suzama nepovjerenja
između nas podigla si zid otuđenja.
Imala si izbor...
vjerovati oštroumnom,
trezvenom, tankočutnom malom čovjeku,
Ili lažljivom, beskarakternom,
pohlepnom transurfing slatkorječivcu,
punom lažnih uvjerenja.
S kožnom i sjajnom aktovkom u ruci,
zavukao se u košnicu tvojih narogušenih dvojbi...
i primirio te zabludom.
Opčarana egocentrikom,
koji bubanjem stekao je neznanje,
pošla si putom njegovih pogubnih gledišta,
zanemarujući saznanja
koja za te upakirala sam
u riječi upozorenja,
obmotane taktikom očajnice
koja htjede spasiti te
od prijevremenog leta
do ruba zemaljskog života.
Prepustila si me utihnutom, bolnom vremenu,
da poput pokislog gološkržnjaka,
pod vedrim nebom za tobom žalujem,
da strahujem za tvoju neizvjesnu sutrašnjicu.*

*Da bojim se tvojega zadnjega klonuća.
Nisi me htjela izgubiti,
ali okrenula si mi leđa
i strahom od istine podigla si zid..
koji u tihosti podupirem rukama i nogama,
jer ne želim da se sruši.
Jer ne bih imala snage,
jer ne bih pronašla dovoljno utješne riječi
kojima opisala bih ti nadolazeći,
naprasni, tragični završetak
naše davno započete priče.
Ipak, kada smrtonosna laž počne urušavati se,
kada shvatiš što si učinila,
izvući ću najmanju ciglu suosjećanja
i kroz rupicu u zidu otuđenja
brizat ću ti potočiće suza.
Samo ništa ne pitaj.
Kasno je za priče.
Kasno je za rušenje otuđenja.
S ove strane zida, poput puža golaća,
klizeći po isplakanom,
ali preboljenom neshvaćanju,
uvukla sam se u neprobojnu kapsulu tuposti,
da ne vidim kada korak
postane ti težak i trom,
da ne vidim oči koje laž gasi,
da ne zasuzim kada
nestaneš u visini.
(Nisi me izgubila. Ja gubim tebe.)*

KOLAJNA OD KOSTURA

*Primirila sam sve košmare
i pomalo shvaćam
da ništa želim reći.
Da žalopojke bile su
iritantni flasteri
na sjajnoj koži
i na zdravome razumu.
Meaculpa bila je zaključati te
s dosadom i zbrkanim,
nezadovoljnim mislima,
i smjestiti te na sam vrh
bezbrojnih kostura iz prošlosti.
Posljednja sjećanja bila su
najbliža,
i najbolnija.
Moje su suze bile
katkad poput santi leda,
ponekad bodljikave,
ali uvijek nepotrebne.
Jer,
nekoć obmotala sam te dojmljivom,
neodoljivom imaginacijom
i snatrla da uzbudljivi,
diskretni izazovi
potaknut će srce da životnije kuca.
A ono kucalo je...
dovoljno ujednačeno
za bajkovit život.*

*Tlapnjom izglancanom svakodnevicom
naružila sam baštinjene, prekrasne vidike.
Smucala sam se abecednom divljinom
vjerujući knezu straha
da nitko me ne voli,
ako ne voliš me
i ti.*

*Ah, grešna li su umovanja,
u kojima kažnjavaš se snovima.
No, svemu dođe kraj.
Nakon zamornih, snovitih putovanja,
u kojima utvare umišljaja
vodile su pero,
budim se i, osunčane nutrine,
odgonetam otkud još jedan kostur
u pretrpanom ormaru pamćenja.
Ah, da, to si ti.*

*Sextus Sensus veli mi
da odavno krepao si u snovima,
ali tuga držala se čvrsto
za neostvarene želje,
kao utopljenik za veslo.
Mada znala sam plivati.
Poput školjke bisernice
sve bolno nadražujuće kosture
obložila sam sedefastim mislima.
Nitko ne zna
da u meni postoje kosturi,
za koje više ne marim.*

*Donedavna
ni sama ne osvijestih
da med zaboravljenim kosturima
i tvoja je lubanja.
Sextus Sensus veli mi
da slobodna sam.
Konačno sretna.
I, ukrašena bisernom kolajnom,
jako sam zgodna.*

PROKLETSTVO NEDOSTAJANJA

*Bulazio si da nedostaje mi
čipkasta bordura na platnu dokonjaštva.
Kada nezahvalnica posjeduje
više no što iskonska skromnost treba,
tada poseže za opijatima, narkoticima,
preljubima
i inim porocima,
koji zaiskrit će
na vrhuncu dosade.
To si mislio, zar ne?
Bože, kako ljudi grijеше,
kada brzoplete zaključke nižu
za nedorečenostima.
Zabluda te svrstala u propale filozofe,
koji diče se
nestabilnim pretpostavkama.
Ne kajem se što prešutno natjerala sam te
da razdrliš grudi i neopterećeno pjevušiš,
dok otvoreno srce gađam ti
amorovim strijelama.
Ubodi su te ranjavali,
ali i oduševljavali.
Jer, fantazirao si
da nepodnošljivo nedostaješ mi
i da daljinom kažnjavaš me
još mučnijim,
neizdrživijim nedostajanjima.*

*A ja sam tek ridala stihom,
u pjesmama plazila za tvojim tragovima
i, na vrhuncu nedostajanja,
škrabala sam o izlasku iz života.
Svaka mirisava knjiga značila je
kraj tek jedne etape preživljavanja.
Kako da objasnim ti sebe,
a da ponovno, i još jače,
ne ranim tvoje
zavedeno srce,
u kojemu nesvjesno gajiš
potrebu da mi nedostaješ?
Rekao si da okanim se snova,
jer samo pod krošnjom stvarnoga života
događa se ljubav,
spliću se prsti, sreću se pogledi,
pije se s usana.
Stari moj, potonut će ti sve lađe,
ako pri zalasku života najzad shvatiš
da sviješću začavljena sam za zemlju,
a snove koristim
poput mirodijskih začina.
Nedostaješ li mi?
Da. Neizrecivo.
To si htio čuti, zar ne?
Ali naše oči mozgu šalju
potpuno različite poruke.
Istina,
u javi imam sve.*

*I više no što skromna duša treba.
Ali, još uvijek ne mogu
živjeti bez tebe... jer ti si pjesma.
Kopčaš?
Ti, ispuhnuti dim cigarete na vjetru.
Ti si žuđena, začudna,
zadovoljavajuća pjesma.
U mojim paklenim nedostajanjima
ništa ne ovisi o tebi...
ni dolazak, ni susret, ni odlazak.
Apsolutno ništa ne ovisi o tebi...
ni stvarnost, ni snovi,
ni međuprostor.
Ništa ne ovisi o tebi...
ni suze,
ni veselje,
ni ravnodušje.
Ništa ne ovisi o tebi,
jer za vrijeme vrištećih nedostajanja
ništa ne očekujem tebe,
već noću razveseljavam
sebe.
Apsolutno ništa ne ovisi o tebi!
Ponajmanje intenzitet
varijabilnih nedostajanja.
Oprosti mi...
ali ja sam pjesmotvorac,
a ti si pjesma,
koja mi (ne)dostaje.*

KADA PUSTIM DUŠICU

*Što će mi sutra buket žuđenih istina
i vrč pun tvojih nepotrebnih suza?
Danas bih buket privila na skakutave grudi,
pomirisala bih obje strane izgovorenog
i sočan poljubac utisnula bih
na tvoju iznenađujuću hrabrost.
Danas bih u pozlaćenoj bilježnici
sprešala latice izgužvanih riječi,
poravnala ih oprostom
i posložila u škrinju lijepih uspomena.
Od skupih korica izradila bih krila
i uzavrelim kapima krvi
zalijepila ih na razgaljeno srce.
Dvokrilca, koji život znači,
poslala bih da letucka
i da kucka
u središtu mogega ushićenja.
Danas bih s buketa žuđenih istina
skinula sjajnu vrpcu,
na koju slatkom slinom iza osmijeha
lijepila bih cvjetiče dočekanih izljevova ljubavi
i slavljeničke lističe ostvarenog sna.
Dušu posjela bih na prijestolje
kraljevski plave boje
i na glavu spustila joj
krunu od cvijeća sreće.
Danas bih vrč,
prepun besmislenih tvojih suza,
ponijela tri godine unatrag.*

*Da,
i odstajalu slanu vodu izlila bih
u zaboravljenu prošlost.
Pod blatom,
sačinjenom od šutnji, sumnji i tuga,
ostavila bih i krhotine očekivanja.
Danas... danas bi priča završila...
s novim, sretnijim nastavkom.
A sutra?
Što bih sutra s buketom toliko žuđenih istina
i s vrčem napunjenim
beskorisnim tvojim suzama?
Pa i onima, koje bubnjale bi
o pokrov mojega zatvorenog lijesa?
Duh moje majčice
tada šapnuo bi ti na uho:
Sada kada pustila je dušicu,
poljubi je u stražnjicu.
(... a ja se ni osvrnula ne bih...)*

ZGODNO NEZGODNA

*Podne se naoružalo paklenom vrućinom
i brutalno poigrava se krajem mojega strpljenja
i eruptivnim žlijezdama znojnicama.*

*Živci pulsiraju u abnormalnom oprezu
da pri paljenju cigarete*

žigicu ne prinesem preblizu ustima.

Planuo bi zrak.

Obrve spustile su se do vrha nosa,

a razgranate crvene žilice

išarale su bjeloočnice.

Konačno sam ista.

Iznutra i izvana.

Izgaram. Obostrano.

Danas kroz kožu isplivavaju polokane suze,

zapjenjena žalovanja, nabujala razočaranja...

i razvodnjeni kovčezi.

(Paradoksalno, ali istinito...

Kada se čovjek osjeća loše,

postaje magnet za loše.)

Sa svih mojih zidova padaju cigle,

špijunke se tope,

a smežurane maske sklznule su

do brdovite štitnjače.

Škrgut zuba cigareti priječi da uđe u usta,

da uglavi se između gornjih i donjih zuba

i barem pokuša

u kaos unijeti dašak mira.

(Loše postaje lošije...)

*Posežem za vizijama...
ali što da zajapurena, oznojena žena učini
s vizijama...
koje neće oživotvoriti,
jer je vrijeme za doživljaje isteklo?!
(Posežem za razotkrivanjem...)
Davno sam prestala
pucati po šavovima.
Danas pucam po ožiljcima.
Svaki pucanj otvara
jednu manu,
ili grešku na proizvodnoj traci.
Svaki pucanj odgovor je
na tvoje pitanje
jesam li nezgodna.
Svoje glava sam.
Jesam. I tajnovita.
Kada zlice prijeđu granicu, beščutna sam.
Okrutno samodostatna.
Bespoštedno udaram udarače.
I s lakoćom zaboravljam ih.
Kada preliju mi set od šest čaša,
napuštam ih.
Ne osvrćem se.
I ne kajem se.
Eto, sada znaš!!!
A htio si pokraj mogega srca ugurati svoje...
ako nemam niti jednu manu?
Drži si svoje bezgrešno srce
i zakucaj ga pokraj grešnih misli.*

*Sve u meni i na meni...
prihvatljivo je.
Mojoj malenkosti.
Kada riješila bih se svih svojih falingi,
gdje bi mi bio kraj?
Na Monte Giru,
gdje i svima?
Večer je.
Povjetarac se ipak zeru nježnije
poigrava mojim rashlađenim žvcima.
Opet sam samo zgodna
i opet posežem
gladnim rukama
za vizijama.*

DOBRO JUTRO, NEBESKI

*Nemam izbora doli radovati se
svakom satu
u mijeni dana.
Potrošila sam sve trenutke za čežnju,
tuge, oplakivanja, kajanja,
žaljenja zbog propusta.
Ostali su mi tek
pogledi u sadašnjost
i traganje za unutaršnjom srećom.
Za me prošla su vremena borbi
sa sobom
i sa svijetom,
s razočaranjima u ljude,
s grcanjem zbog gubitaka dragih ljudi,
s Mikado bolima.
Naučila sam opušteno hodati
između zidova nedaća
i bezbrižno koračati
po hrđavom, nestabilnom mostu
starenja.
Mogu li ljubav zgrabiti za uši
i dovući je u vlastitu stvarnost?
Mogu li slijepome vratiti vid,
a gluhoonijemome glas i sluh?
Mogu li isprazniti smrdljive bolničke sobe?
Mogu li otkopati grobove
i u usnule udahnuti novi život?*

Ograničenim moćima tek mogu
ubрати najljepšu ružu
i utaknuti je u kosu.
Mogu potrčati pjeskovitom plažom
ili nožnim palcem prebirati
po morskoj pjeni.
Mogu naučiti jezik galebova
i na sav glas smijati se,
dok razdragano kričim
prema otoku Jerolimu.
Mogu na noge navući prugaste čarape,
koje sežu iznad koljena,
i na lice tamnim puderom
utapkati si pjegice
te poput Pipi Duge Čarape
neumorno izmišljati nepodopštine.
Mogu glumiti Davida Copperfielda
i učiniti da nestanu sve proživljene tragedije,
i porazi.
Zar da uvijek iznova u sjećanjima
proživljavam proživljeno?!
Neću!
Nemam vremena ni za što,
osim za radovanje i zahvaljivanje.
Nije mi ni na kraj pameti zaludu utući
darovane mi sekunde u satima
i sate u danima.
Sutra, kada poda mnom pukne
stoljetna grančica,
osvrnut ću se i srdačno uzviknuti:

Zbogom, zemaljski živote!
Hvala ti što za svaki težak teret
dao si mi dvokrilnog nosača,
koji me nije iznevjerio.
Hvala ti što za svaku bol
dao si mi ključ za izlazak iz nje.
Laka ti noć, zemaljski živote!
Dobro jutro, nebeski...

Završna riječ (ili više njih)

Dobar dan, knjigo!

Dobar vam dan, pjesme poetične i proetične. Dolazite u dobar čas sa svim svojim dvojbama, sumnjama, bolima, propitivanjima, optužbama i osmijesima ne da biste udovoljili meni ili nekoj drugoj osobi koja će knjigu otvoriti, prolistati i pročitati, dolazite da biste ispunili svoju potrebu - morate jauknuti iz tame uma životom pritisnutog srca (No, može li srce imati um ili je to predviđeno tek za glavu, lubanju i ono pod njom? Ili je to tek oksimoron, paradoks možda?), morate prodrmati uspavane osjećaje i podsjetiti nas da svi jesmo vrlo bliski jedni drugima u mnogim životnim situacijama.

Ako ih uspijemo prepoznati u tuđem iskustvu.

Ako nismo egoistično okrenuti samo sebi i svojim potrebama pa nam tuđe izgledaju blijede i nevažne.

Ako jesmo nezainteresirani za bilo što izvan svoje obične egzistencije, toliko ljudske u potrebi za hranom, snom, društvom, isticanjem, modnim detaljima, ograničenošću svojom opterećeni...

Ako.

Ako smo spremni prihvatiti Slavicu Juhas u njezinoj potrazi za pravim izrazom u razjašnjenju vlastitih demona koji je tjeraju na pisanje. Ona nije sklona cviležu nad vlastitom sudbinom, daleko je ona od toga. Radije će besane noći (a u nekim godinama san ne dolazi tako rado na svačije oči) ispuniti riječima, zapisima po papirićima koje će onda gubiti i nalaziti, prepraviti možda neku sitnicu i koje će sabrati u novu zbirku.

Doista mi se čini da riječi doslovno prše iz nje i da ona ne stiže ni zapisati sve što u jednom trenu prolijeće njezinim mislima. Grozničavo tada prevrće po kući tražeći zapise, virka pod jastučice i zaviruje u teško vidljive zakutke te ih sakuplja u jedinstvenu cjelinu.

Poezije i proezije.

Naravno da je proezija izmišljena riječ koja njoj zvuči kao pravi izraz za one pjesme koje piše uvijek u drugom dijelu svojih knjiga. U proetičnom dijelu.

Nije proza, nije poezije, a jest i proza i poezija.

Ova pjesnikinja zgodno-nezgodna prikriva (nastoji to) svoje boli uobičajene i one koje to nisu, nevolje odagnava što dalje od svojih stihova, ona rugobe koje joj se događaju (a možda su nekome uobičajene, tko to zna) nadvladava hrabrošću, prijateljstvom sa samom sobom jer su je mnogi u stvarnom životu iznevjerili. U nekim je pjesmama lako prepoznati osobu o kojoj piše iako je to prepoznavanje i otežano. U drugima to ne možeš ni znati ni osjetiti, čitaš i pitaš se radi li se to o meni ili nekom drugom jer se svi ponekad nađemo u sličnim situacijama, ali ih znamo drugačije definirati, drugačije osjetiti i opisati.

Zanimljiva je pjesma koja govori o novorođenčetu, zaštićenom djetetu koji sudar s ovim svijetom doživljava šokovito i koje bi radije ostalo u onom prijašnjem životu. I onda se taj šokom ovit dolazak vuče dugi niz godina, nama dosuđenih, da bi na kraju opet to dijete (odrasao pojedinac) otišlo u drugu, zatvorenu vrstu stvarnosti. Možda.

Sviđa mi se i pjesma o vjetru jer me asocira na moje djetinjstvo kada sam bila uvjereni da je vjetar moj prijatelj i da me štiti od svih neugodnih situacija dok se vraćam iz disca kasno uvečer i od svih zlih ljudi koji bi mogli iskočiti iz mračne sjene. One najmračnije.

I sviđa mi se...

Ne bih dalje nabrajala jer svaka od pjesama zaslužuje čitanje. U svakoj postoji slika koja može, ako joj dozvolimo, utjecati na nas, može nas nagnati na razmišljanje čak i o važnosti ljubavi u našem životu.

Koliko dugo pojedinac može biti zaljubljen? Zaljubljen u tlapnju koja egzistira tek u zamišljanju idealne osobe? Biti zaljubljen u nekoga tko nas je odbio, duboko razočarao ili uopće nije svjestan našeg postojanja? A koliko dugo može istinski voljeti?

U slučaju privrženosti samostvorenoj tlapnji (ovo kažem vrlo iskreno) život uopće nije težak, on postaje pustara, suha zemlja bez daška zraka, bez trunke vlage. Bez osjećaja. Život postaje rutina kojoj se pjesnikinja konstantno odupire, stanje u kome nas napuštaju dragi (i oni manje dragi) ljudi jer ih odnosi smrt ne pitajući za dozvolu. Ili ih spopadne bolest koju ne prepoznaju u sebi, a koja ih pomalo izjeda. Te nama drage (i one manje drage) osobe koje potom zatrpava zemlja.

Slavica Juhas neprekidno se, iz zbirke u zbirku svoje proetične poezije, odupire pretpostavljenom životu (trajanju) i nedefiniranim očekivanjima, ali lukavo ne otkriva što ona očekuje. Očekivanja prepušta noćnim satima kada sumira svoj

dan, odvaguje sitne pobjede i poraze, dok osluškuje zvukove prirode iz svoga vrta.

I stalno sama sebe uvjerava da je nadrasla sve ono negativno što je pokušava povući prema dnu - ona odbija biti povrijeđena.

Koliko li rana ona skriva i od sebe?

Rane zarastaju, nove se otvaraju, ponekad ostane ožiljak ali se on može prekriti kvalitetnom kozmetikom.

Znači li to da kozmetika uljepšava stvarnost?

Tvrdoglavo izvlačeći čudnovate (proetične) riječi, ona svojim riječima daje mogućnost raznolikih slika kroz neočekivane rime. Ili tek nižući stihove bez potrebe za rimovanim ritmom.

Njezini su stihovi drugačiji. A tko od nas barem jednom nije poželio biti drugačiji?

Ona to uistinu jest.

„Diši

i samo budi.

Kad si već ovdje."

Ako je ovo njezina posljednja zbirka, onda neka završne riječi budu ove meni drage (Jesam li zgrabila previše slobode?).

Zlata Knez

Bilješka o autorici

Slavici Juhas ovo je sedamnaesta zbirka pjesama. Do sada objavila je šesnaest zbirki pjesama: Moj dvoboj, Crveni snovi, Slane kiše, Bijeli papaveri, Nikada nisam, Bulevar umišljaja, Nebeska frula, Vrata vječnosti, Tvoj anđelak, Spakirani osjećaji, Šaptom napisano, Ruševine Ganglota, Viktorijin plač, Istek vremena, Doba besplodnog duda i Sirota.

Zbirke pjesama Bijeli papaveri, Nikada nisam, Bulevar umišljaja, Nebeska frula, Vrata vječnosti, Tvoj anđelak, Spakirani osjećaji, Šaptom napisano, Ruševine Ganglota, Viktorijin plač, Istek vremena, Doba besplodnog duda i Sirota objavljene su i u digitalnom izdanju.

- <https://digitalne-knjige.com/?p=7527>

Nakon mnogobrojnih natječaja njezine su pjesme uvrštene u zajedničke, međunarodne zbirke poezije.

Njezina pjesma Nepoželjni stanari (Izađi, tugo) našla je svoje mjesto na nosaču zvuka Zora, u izvedbi Dražena Zečića.

- https://www.youtube.com/watch?v=KUlvAfdM8iY&ab_channel=KornelijaDrganc

Boris Petrov uglazbio je i, uz pratnju gitare, otpjevao pjesme: Nemojte jecati, Medeno srce, Dijagnoza, Ljubav, Jučer, danas, stranac, Ljubavni kvadrat, U tamnici svojoj, Trenutak slobode, Ljepota žmirkanja i Posljednji stih.-

<https://youtu.be/UvvKckmJpZo>

Tristotinjak pjesama Slavica Juhas objavila je na Youtubeu, a pjesme je čitala gospođa MelihaMiljević.

<https://www.youtube.com/channel/UCdKonqM3eJSBNVLY6HSRFA>

Stihove pet pjesama govorio je gospodin Zrinko Kapetanić.

<https://www.youtube.com/watch?v=m6e7oDNPgq4>

Sadržaj:

STAZA PORAZA	05
<i>DUŠA NOSI BROJ OSAM</i>	<i>07</i>
<i>JESENJI AKVAREL</i>	<i>08</i>
<i>DUENDE</i>	<i>10</i>
<i>ŽRTVA PROŠLOSTI</i>	<i>11</i>
<i>LEPTIR STIHA</i>	<i>12</i>
<i>PUTNIK</i>	<i>13</i>
<i>BURIN</i>	<i>14</i>
<i>ODLAZAK S PRIJEĐENE GRANICE</i>	<i>16</i>
<i>PUT DO OBEĆANE ZEMLJE</i>	<i>18</i>
<i>LICEMJERKO</i>	<i>19</i>
<i>STAZA PORAZA</i>	<i>20</i>
<i>MIMIČARI</i>	<i>22</i>
<i>MRTVA PJESMA</i>	<i>23</i>
<i>ĐAVOLJA POSLA</i>	<i>24</i>
<i>GIZDELIN</i>	<i>26</i>
<i>GINKO SAN</i>	<i>28</i>
ROĐENA ZA SVJETLO	31
<i>ŠOKIZAM</i>	<i>33</i>
<i>UKOŠTAC SA STRAHOM</i>	<i>36</i>
<i>KADA DARAK BACIŠ U OLUJU</i>	<i>38</i>
<i>OKRUTNI ZRCALNI ZID</i>	<i>42</i>
<i>BREME NEODLUČNO</i>	<i>44</i>
<i>MJESTO IM JE U PAKLU</i>	<i>46</i>
<i>FATALNE RUKE</i>	<i>48</i>
<i>DIŠI</i>	<i>50</i>
<i>PONOVLJENA VEČERA</i>	<i>52</i>
<i>VRTULJAK BIJEGA</i>	<i>55</i>

<i>U INAT SEBI</i>	58
<i>POVRATAK SMEDEG ŠUŠKAVCA</i>	60
<i>JEDAN ŽIVOT HVALE VRIJEDAN</i>	63
<i>STOL ZA TROJE</i>	65
<i>UTIŠANI UM</i>	68
<i>VOLI SVE</i>	70
<i>TRGOVINA JADA</i>	72
<i>STUBE ZA NIKAMO</i>	74
<i>NAPAD NAPADNUTE</i>	77
<i>U GRADU BESMRTNIH ANĐELA</i>	80
<i>SVEMIR U SVEMIRU</i>	82
<i>POKOJNICI</i>	84
<i>DUH MOJEGA VREMENA</i>	86
<i>ROĐENA ZA SVJETLO</i>	88
<i>S NIZBRDICE DO PRAVICE</i>	92
<i>WIN-WIN</i>	94
<i>FIJAKER KOJI RAZVOZI RADOST</i>	96
<i>USMENI DOGOVOR</i>	100
<i>RUKAMA I NOGAMA</i>	102
<i>KOLAJNA OD KOSTURA</i>	104
<i>PROKLETSTVO NEDOSTAJANJA</i>	108
<i>KADA PUSTIM DUŠICU</i>	112
<i>ZGODNO NEZGODNA</i>	114
<i>DOBRO JUTRO, NEBESKI</i>	118
<i>ZAVRŠNA RIJEČ</i>	123
<i>BILJEŠKA O AUTORICI</i>	128
<i>SADRŽAJ</i>	130

Prilog – Ugovor o korištenju digitalnih knjiga

Digitalne knjige by Impero present dopušteno je koristiti samo za osobne potrebe korisnika, čime želimo izbjeći bilo kakvu mogućnost zloupotrebe autorskih prava autora knjige. Korisnici ih mogu slobodno pregledavati, kopirati, umnožavati te pokazivati i slati prijateljima ili svim onim za koje misle da bi ih takvo što moglo zanimati, no svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga ostaje isključivo i nepovredivo pravo stranice www.digitalne-knjige.com.

*Nenad Grbac iz Zagreba, kao nakladnik, s jedne strane (u daljnjem tekstu: nakladnik) i posjetitelj stranice www.digitalne-knjige.com kao korisnik usluge (u daljnjem tekstu: korisnik) zaključuju klikom na link *Prihvaćam ugovor o korištenju knjige prije njezina preuzimanja(download), sljedeći:**

UGOVOR O KORIŠTENJU DIGITALNIH KNJIGA by IMPERO present

čl. 1.

Ugovorne strane su suglasne da se digitalnim knjigama nakladnika korisnik može koristiti samo za osobne potrebe, pri tome ničim ne ugrožavajući autorska prava nakladnika i pisaca koji su nakladniku dali suglasnost da objavi njihovo djelo.

čl. 2.

U skladu s prethodnim člankom, korisnik knjigu može pregledavati, kopirati, umnožavati i slati svima onima za koje

smatra da bi ih knjiga mogla zanimati, a nije mu dopušteno mijenjati sadržaj knjiga, dopunjavati ga, kao ni bilo kakva izmjena u izvornome kodu knjiga (bilo u binarnom ili izvršnom obliku).

čl. 3.

Ugovorne strane su suglasne da je svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga nakladnika zabranjena odnosno isključivo i nepovredivo pravo nakladnika.

čl. 4.

Slijedom prethodnog članka zabranjena je bez znanja i suglasnosti nakladnika i pisaca bilo kakva komercijalna ili reklamna upotreba digitalnih knjiga, njihovo korištenje u državnim i privatnim ustanovama (fakultetima, školama, knjižnicama, knjižarama i slično).

čl. 5.

Temeljem članka 3. ovoga ugovora zabranjena je i distribucija digitalnih knjiga nakladnika putem elektroničkih medija i Interneta.

čl. 6.

Ovaj ugovor zaključuje se na neodređeno vrijeme, a sve sporove proizašle iz njega ugovorne strane će nastojati riješiti sporazumno, dok se u suprotnome ugovara stvarno nadležan sud u Zagrebu.

Slavica Juhas

ZGODNO NEZGODNA

Nenad Grbac

Srednjaci 22, Zagreb

*Mob: **099 / 599-24-34***

E-mail: digitalne.knjige@gmail.com

Urednik:

Nenad Grbac

Juhas, Slavica

ZGODNO NEZGODNA

www.digitalne-knjige.com

ISBN 978-953-354-304-8

